

1.3.5. Spre deosebire de limba polonă comună și majoritatea graiurilor polone, în graiul polonez de la Cacica apare fonemul /l/ care intră în opoziție de timbru cu /l̥/: /latac' / 'a zbura' ~ /latac' / 'a cîrpi', /klatka / 'colivie' ~ /klatka / 'punte'. Fenomenul apare în dialectele polone de la granița cu limba ucraineană¹. Este cunoscut și dialectelor polone care au intrat în contact cu limba slovacă², de exemplu graiului vecin al „góralilor” din satele Solonețul Nou, Pleșa, Poiana-Micului.

1.4.1. Ca urmare a coinciderii lui /e/ și /i/ neaccentuați, sistemul flexiunii nominale al graiului a suferit o serie de simplificări în comparație cu sistemul corespunzător din limba polonă literară și cu sistemele graiurilor care nu au venit în contact cu limba ucraineană și bielorusă. Cele mai importante simplificări în acest compartiment sînt următoarele:

În cadrul substantivelor masculine: generalizarea desinenței -i, -y la toate tipurile de declinare, acolo unde în polona standard apare -i, -y, la substantive de temă istoric dură și -e la substantivele de temă istoric moale. Cf. pol. lit.: *chłopi*, dar *koty*, *konie*, pe cînd la Cacica: *xłopy* 'țărani', *koty* 'pisici', *kon'i* 'cai'.

La substantivele feminine: coinciderea formelor de ac. sg. cu cele de genit. sg., nom. și acuz. pl. Cf. pol. lit. acuz. sg. *żonę* 'soție', *matkę* 'mamă' și genit. sg., nom. și acuz. pl. *żony*, *matki*. În graiul cercetat, toate cele patru cazuri au o singură formă: *żony*, *matki*.

În declinarea adjectivelor: la numărul singular, adjectivele care însoțesc substantive neutre se declină la fel cu adjectivele care determină substantive masculine neanimate. De ex.:

nom. *maly stul* — *maly kšelo* 'masă mică — scaun mic'
genit. *malegô stolu* — *malegô kšesla*
dat. *malemu stolowi* — *malemu kšeslovi*
acuz. *maly stul* — *maly kšeslo* ... etc.

La adjectivele feminine: coinciderea formelor de genit., acuz. sg, nom., și acuz. pl., ca și în cadrul substantivelor. De ex.: *dobry kobity* 'femei bune', *ładny curki* 'fiice frumoase'.

1.4.2. Mai apare în grai și o altă serie de simplificări, mai ales în declinarea substantivală, ca de exemplu, reducerea aproape a tuturor declinărilor feminine la tipul caracterizat la nom. sg. prin desinența -a, eliminarea tipurilor flexionare ale substantivelor neutre cu schimbări tematice etc., fenomene care sînt însă legate indirect de interferența lingvistică, provocînd o mai mare elasticitate a normelor unor limbi care vin în contact și, prin aceasta, o posibilitate mai mare de schimbare a acestora.

1.4.3. La dat. pl. toate substantivele au desinența -am: *dajim jesc' xłopam mežam*, *dziŕŕenam*, *kobitam*, *dzi'ec'am*, *c'ilonkam* 'dau mîncare bărbaților, soților, fetelor, femeilor, copiilor, vițelor'. Deoarece atît în limba pol. lit.

¹ S. Urbańczyk, *op. cit.*, p. 32.

² Mieczysław Karaś, *Polskie dialekty Orawy, cz. I, Fonologia i fonetyka*, Cracovia, 1965, p. 126.